

EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

February 2024 | ET

This page is also available in:

- [ES](#)
- [BG](#)
- [CS](#)
- [DA](#)
- [EN](#)
- [DE](#)
- [FR](#)
- [EL](#)
- [HR](#)
- [IT](#)
- [LV](#)
- [LT](#)
- [HU](#)
- [MT](#)
- [NL](#)
- [PL](#)
- [PT](#)
- [FI](#)
- [RO](#)
- [SK](#)
- [SL](#)
- [SV](#)

Available Languages:

JUHTKIRI

Juhtkiri

Eelseisvad Euroopa Parlamendi valimised on ELi jaoks väga olulised, sest need aitavad vähendada euroskeptilist ja paremäärmuslikku ärevust, kujundavad ELi poliitilist maastikku ning annavad kodanikele ja kodanikuühiskonna organisatsioonidele aktiivse ja kaasava rolli.

Sel taustal korraldab Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kui organiseeritud kodanikuühiskonna esindaja 4.–7. märtsil 2024 oma esimese kodanikuühiskonna nädala „Kaitskem demokraatiat!“.

Üritus toob kokku eri vanuses ja erineva taustaga inimesi, muu hulgas noori, kõigi ELi liikmesriikide ajakirjanikke ning kodanikuühiskonna organisatsioonide, sidusrühmade ja ELi institutsioonide esindajaid. Kõik nad osalevad elavas arutelus, rõhutades kodanikuühiskonna tähtsust meie igapäevaelu puudutavates sotsiaalsetes, poliitilistes ja majanduslikes küsimustes.

Kuna demokraatia alus on osalus, ühendatakse sellel uuel komitee suurüritusel viis põhialgatust:

- kodanikuühiskonna päevad, kus inimesed väljendavad oma ootusi meie demokraatia jaoks olulistest küsimustes;
- Euroopa kodanikualgatuse päev – iga-aastane kõrgetasemeline konverents, kus kogunevad tulevaste Euroopa kodanikualgatuste korraldajad ja seatakse nende järgmine seadusandlik eesmärk;
- „Sinu Euroopa, Sinu arvamus“ – ainulaadne noorteüritus, mis toob ELi lähemale nii ELi liikmesriikide kui ka muude riikide noortele, sealhulgas ELi kandidaatriikide ja Ühendkuningriigi noortele esindajatele;
- kodanikuühiskonna auhind, millega tunnustatakse loomingu- ja uuenduslikke mittetulunduslikke projekte vaimse tervise probleemidega inimeste toetamise eest;
- ning lõpetuseks ajakirjanike seminar, kus osaleb kõigi ELi liikmesriikide ajakirjanikke, kes saavad vahetu kogemuse komitee tegevusest ja annavad selle teabe edasi oma riikidele.

Meie kodanikuühiskonna nädal on organiseeritud kodanikuühiskonna ja kodanike jaoks väga õigeaegne platvorm, mis võimaldab neil väljendada oma seisukohti Euroopa Parlamendi uue ametiaja põhiküsimustes. Kõige olulisem on see, et üritus soodustab valimisosalust ja Euroopa-meelsust.

Kodanikuühiskonna nädalal ja selle osalejatelt saadud teavet kasutatakse resolutsioonis, milles esitatakse kodanikuühiskonna põhisõnumid demokraatlikuma Euroopa saavutamiseks, pidades silmas Euroopa Parlamendi valimisi.

Kutsun teid üles ühendama selles olulises ettevõtmises meiega jõud: palun osalege meie aruteludes ning julgustage kodanikke ja ühendusi osalema Euroopa Parlamendi valimistel. Ärge jätke seda võimalust kasutamata! EL vajab, et tema kodanikud väljendaksid oma arvamust ja osaleksid.

Laurențiu Plosceanu

teabevahetuse eest vastutav asepresident

ÜRITUSTE KALENDER

20. veebruar 2024

[Konverents teemal „Eluasemekriis Euroopas – edasised sammud?“](#)

23. veebruar 2024

[Kohtume tipptaseme eestvedajatega](#)

4.–7. märts 2024

[Kodanikuühiskonna nädal](#)

8. märts 2024

[Harvikaigused ELis: ühistegevus Euroopa tugivõrgustike tuleviku kujundamiseks](#)

14. märts 2024

[Tõhus õiguskaitse ja juurdepääs õigusemõistmisele](#)

20.–21. märts 2024

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee täiskogu istungjärk

OTSE ASJA KALLALE!

Meile on artikli kirjutanud Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee liige Pietro Vittorio Barbieri, kes jagas oma nägemust kodanikuühiskonnaga peetava dialoogi tähtsusest ja sellest, kuidas tagada sellele dialoogile

KODANIKUÜHISKONNAGA PEETAV DIALOOG: ON VIIMANE AEG RAKENDADA ELI LEPINGU ARTIKKEL 11

Pietro Vittorio Barbieri

Kodanikuühiskonnaga peetavat dialoogi käsitleva arvamuse vastuvõtmine ei tohi olla protsessi lõpp. See on kindlasti oluline samm edu suunas, arvestades, et see koostati eesistujariigi Belgia taotlusel ja võidakse seetõttu lisada Euroopa Liidu tegevuskavasse.

Arvamuse kirjeldamise asemel oleks kasulikum protsessi mõista. Kodanikuühiskonnaga peetav dialoog on eelkõige koht, kus inimesed saavad arutada oma tegevuskavasid ja eesmärgi, kus institutsioonilised ja institutsioonivälised sidusrühmad kohtuvad võrdsetel alustel.

Ent esindusdemokraatiat tuleb kaitsta mitteliberaalsete katsete eest seda õõnestada. Populismi eri vormid on sügavalt murettekitavad, sest need õõnestavad kodanikuosaluse võimalusi. Seetõttu on oluline ELi lepingu artikkel 11 kiiresti rakendada. Juba artikli 11 koostamise ajal oli selge, et liberaalne demokraatia nõuab vahendusasutuste, nagu sotsiaalpartnerite ja kodanikuühiskonna organisatsioonide osalemist. Need vahendusasutused esindavad inimeste seisukohti, näiteks suurettevõtteid või VKEsid juhtivad ettevõtjad, töötajad, spetsialistid, tarbijad, vähemused, nagu rändajad, puuetega inimesed ja romad, ning kõik, kes osalevad Euroopa ja rahvusvahelistes inimõiguste esindusorganisatsioonides. „Vabadus, demokraatia, inimõigused ja õigusriik kuuluvad Euroopa Liidu põhiväärtuste hulka. Need on sätestatud Euroopa Liidu aluslepingutes ja püsivad ELi identiteedi keskmes. Siiski on need väärtused sattunud viimastel aastatel suure surve alla. Euroopa on seisnud silmitsi enneolematute kriisidega, mis on võimendanud sotsiaalset ja majanduslikku ebavõrdsust ning seadnud kahtluse alla ELi kodanike usalduse demokraatlike institutsioonide vastu,“ ütles Oliver Röpke oma ametisse astumise kõnes. Kodanikuühiskonnaga peetav dialoog on nendele väljakutsetele vastamisel keskse tähtsusega. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteest kui ELi institutsioonist rääkides märkis komitee uus president, et ELi institutsioonide ukseid peavad olema alati valla, et kuulda seda, mida inimesed tahavad öelda.

Arutelu, mis toimus teemakohase arvamuse koostanud uurimisrühmas, oli hea näide kodanikuühiskonnaga peetavast dialoogist, kus osalejad kuulavad üksteist ning peavad läbirääkimisi sõnastuse, sisu ja eesmärkide üle.

Leppisime kokku mõnes nõudmises, mille esitame Euroopa institutsioonidele kodanikuühiskonnaga peetava dialoogi tugevdamiseks. Eesmärk on jõuda institutsioonidevahelisele kokkuleppele, mis oleks strateegia ja tegevuskava alus.

Tegemist on olulise sammuga edasi, mis on üks paljudest sammudest, mida komitee on alates 1999. aastast teinud komitees esindatud rühmade vahel peetavate arutelude kaudu. See aeganõudev tee tuleb nüüd aga ette võtta ja seda peab toetama, kuni see lõpuks Euroopa Liidus heaks kiidetakse.

„ÜKS KÜSIMUS...”

Rubriigis „Üks küsimus...” uurisime komitee liikmelt ja arvamuse „ELi pikaajaline konkurentsivõime: pilk 2030. aasta järgsesse aega” raportöörilt Emilie Prouzet’lt, milliseid samme tuleb astuda ELis pikaajalise konkurentsivõime tagamiseks. Arvamuse vastuvõtmine on kavas täiskogu märtsi istungjärgul.

EMILIE PROUZET: PIKAAJALINE KONKURENTSIVÕIME, TEGURITE JA OSALEJATE KAARDISTAMINE EDASISTE SAMMUDE KAVANDAMISEKS

Möödunud aastal sai konkurentsivõimest üks ELi prioriteete Euroopa poliitikas ja keegi ei saa eirata selle tähtsust ELi tuleviku jaoks.

Konkurentsivõime oli üks põhiteemadest, millele viitas komisjoni president Ursula von der Leyen eelmise aasta septembris oma igaaastases kõnes Euroopa Parlamendile olukorrast Euroopa Liidus. Ursula von der Leyen lubas teha kõik vajaliku Euroopa konkurentsieelise kaitsmiseks.

Euroopa ettevõtetel on raskusi oskustööjõu värbamisega, peamiste sektorite reguleerimine on rangem kui teistes konkureerivates riikides, nimelt Ameerika Ühendriikides ja Hiinas, investeringud teadus- ja arendustegevusse on väiksemad ning füüsiline ja digitaristu pärsib kaubandust ja majanduskasvu. Need probleemid on hästi teada ja mitmes uuringus dokumenteeritud.

Ühtlasi usaldas Ursula von der Leyen Euroopa Keskpanga endisele juhile Mario Draghile ülesande teha konkreetseid ettepanekuid selle kohta, kuidas parandada ELi konkurentsivõimet. Seda võib igati tervitada. Ent headest soovistest üksi ei piisa. Vaja läheb ka poliitilist tahet ja suutlikkust neid rakendada.

EL on seadnud eesmärgiks tugevdada oma vastupanuvõimet ja mõju maailmas, kuid on kaotamas selle eesmärgi saavutamiseks vajalikku konkurentsivõimet. Prognooside kohaselt väheneb ELi osakaal maailmamajanduses 2050. aastaks järk-järgult peaaegu 15%-lt vaid 9%-le.

Seepärast on hädavajalik parandada ELi tootlikkust ja konkurentsivõimet. Sel eesmärgil peab EL võtma vastu konkurentsivõime tegevuskava, mis on kooskõlas ühtse turu ja sotsiaalse turumajanduse põhimõtetega, tulevikku suunatud, täpselt määratletud ja kooskõlastatud ning edendab ettevõtete ja töötajate jõukust, parandades nende võimet teha uuendusi, investeerida ja kaubelda ning konkureerida ülemaailmsel turul ühise heaolu nimel ning edendada üleminekut kliimanetraalsusele. See on oluline mitte

ainult tulevikus jõukuse, innovatsiooni, investeeringute, kaubanduse ja majanduskasvu tagamiseks, vaid ka kvaliteetsete töökohtade loomiseks ja elatustaseme tõstmiseks.

Seepärast on ELi ettevõtetel selged ootused sellele uuele hoole ja nad nõuavad konkurentsivõime paigutamist laiemasse pikaajalisse majandus- ja ühiskonnaraamistikku.

Komitee on näinud vaeva, et teha kindlaks tegurid ja osalejad, kes mõjutavad pikaajalist konkurentsivõimet ja tootlikkust ning keda tuleb terviklikus visioonis arvesse võtta. Oleme teinud tööd konkurentsivõime ökosüsteemidega, et selgitada komisjonile, milliseid näitajaid ta peaks veelgi tõhustama või täiendama.

Seega näib riigipõhine lähenemisviis probleemide ja nende lahenduste hindamisel olevat otsustav aspekt, mida komisjon ei ole oma kahes pikaajalist konkurentsivõimet käsitlevas teatises piisavalt käsitlenud.

Üldisemalt on komisjon koostanud loetelu 17 tulemusnäitajast, mida tuleb igal aastal hinnata üheksa kindlaksmääratud konkurentsivõime mõõtme alusel. Kuid samuti on vaja, et liikmesriigid neist täielikult kinni peaksid ja et komisjonil oleksid nõuetekohased jõustamisvahendid võetud kohustuste tagamiseks. Just seda me soovime.

Erilist tähelepanu väärivad järgmised näitajad.

1. Juurdepääs rahastamisele mõistliku hinnaga, ilma et see kahjustaks tulevasi põlvkondi.
2. Avalike teenuste ja elutähtsa taristu valdkonnas peame investeerima ja neid investeeringuid paremini mõõtma. Sellega seoses pakume välja kuus hindamisparameetrit.
3. Teadusuuringute ja innovatsiooni osas on ülioluline suurendada koostööd, olgu see avaliku ja erasektori vaheline, regionaalne või globaalne koostöö.
4. Andmevõrkude ja energia puhul on võtmesõnad turvalisus, hind ja kliimaneutraalsus.
5. Mis puudutab ringlust, ei vaja ELi roll enam tõestamist, kuid me peame pöörama tähelepanu ettevõtjate vahelise konkurentsi tasakaalustamisele.
6. ELi digiüleminekut käsitleva õigusraamistikuga pandi alus mh ühendatuse, tehisintellekti ja andmetega tegelemiseks. Selles raamistikus peame tegelema probleemiga, mida kujutab endast inimaspektide tasakaalustamine digitehnoloogia potentsiaaliga.
7. Hariduse ja koolitamise korraldamisel tuleb reageerida esilekerkivatele demograafilistele ja sotsioloogilistele kitsaskohtadele.
8. Mis puutub strateegilisse autonoomiasse ja kaubandusse, muudavad meid haavatavaks meie sõltuvused. Ettevõtted peavad end ümber korraldama ja EL peab looma selle olukorra lahendamiseks tugiraamistiku.

Ühtse turu osas kordame kindlalt, et liikmesriigid peavad järgima ühenduse õigustiku eeskirju ja aluslepingute põhimõtteid. Tõkete eemaldamine ja tegelik kontroll. ELi liikmesriikide valitsuste poliitiline tahe rakendada seda, milles nad Brüsselis kokku lepivad, ning komisjoni suutlikkus töötada talitusteüleselt, mitte kapseldunud üksustes, mis suurendab vastuolusid. Just seda me vajame.

Peame seda ütlema igal võimalusel.

Selles kontekstis lootkem konkurentsivõime kontrolli tulemuste osas Brüsselile ja kasutagem riiklikul tasandil piirkondlikke tööstusklastreid. Vahendeid jagub, kasutagem neid.

ÜLLATUSKÜLALINE

Meie üllatuskülaline on Ana Gomes, Portugali diplomaat ja poliitik, Portugali Sotsialistliku Erakonna liige. Ta kirjutab populismi ohust, paremäärmuslike erakondade esilekerkimisest ning vajadusest selle vastu võidelda ja meie väärtusi kaitsta.

Alates 1980. aastast on ta töötanud karjääridiplomaadina mitmel ametikohal, sealhulgas ÜROs Genfis ja New Yorgis. 1999. aastal oli ta Portugali konsulaadi juht ja seejärel kuni 2003. aastani suursaadik Jakartas, kus ta osales Ida-Timori iseseisvuse saavutamise protsessis ning Portugali ja Indoneesia diplomaatiliste suhete taastamises.

Euroopa Parlamendi liikmena aastatel 2004–2019 oli ta eriti aktiivne välissuhete, inimõiguste, julgeoleku ja kaitse, rahvusvahelise arengu, soolise võrdsuslikkuse ning maksudest kõrvalehoidmise, rahapesu ja terrorismi rahastamise vastase võitluse valdkonnas.

2021. aastal kandideeris ta sotsialistide kandidaadina ametist lahkuva presidendi Marcelo Rebelo de Sousa kõrval presidendivalimistel. Tal õnnestus jõuda teisele kohale paremäärmusliku erakonna Chega kandidaadi ees.

Praegu on ta jätkuvalt poliitikas aktiivne, võideldes inimõiguste, aususe ja läbipaistvuse eest avalikus elus ning korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu. Tal on iganädalane arvamussaade Portugali telekanalis SIC Notícias („Ana Gomesi arvamus“).

ANA GOMES: PAREMÄÄRMUSLUSE ESILETÕUSU PÕHJUSED EUROOPAS JA SELLE NURJAMISE VAHENDID

Euroopa ei pööra sellele raskele võitlusele tähelepanu ja jääb sellega hiljaks. Paremäärmuslaste edu tagasipööramine on hetkel osutumas keeruliseks. Kui natsism ja fašism 1945. aastal lüüa said, arvati, et äärmuslikud liikumised kaotavad oma mõju ja tegutsemisruumi. Nii see ei läinud. Demokraatlik valitsemismudel on võimaldanud paremäärmuslusel ellu jääda ja inimeste pahameelest ja frustratsioonist jõudu ammutada.

Paremäärmuslased on kaheksakümne aasta vältel lõiganud kasu Euroopa liberaaldemokraatiate sallivusest ja mugavusest. Teeseldes demokraatlikus mängus kaasalöömist, pole nad kunagi loobunud püüdlusest hävitada demokraatia seestpoolt, niipea kui neil on selleks jõudu.

Ning see on neil peaaegu õnnestunud: niinimetatud „riikliku suveräänsuse“ raamistikus on paremäärmuslased võimule tulnud juba mitmes riigis, näiteks Orban Ungaris ja Fico Slovakkias. Poolas oli paremäärmusliku erakonna PiS (Prawo i Sprawiedliwość / Õigus ja Õiglus) valitsus võimul kaheksa aastat

kuni hiljutiste valimisteni oktoobris.

Paremäärmuslased püüavad ka Euroopa Liidus demokraatiat õõnestada, et saavutada selle kokkukukkumine. Viimase kolmekümne aasta jooksul toimunud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia areng on digiplatvormide ja sotsiaalmeedia kaudu oluliselt suurendanud neonatslike ja neofašistlike rühmituste võimet suhelda ning suurendada oma nähtavust ja mõjuvõimu ülemaailmsel tasandil. Nad kasutavad ära demokraatlikes riikides eksisteerivat väljendusvabadust, et võimendada ja korrata oma ksenofoobseid ja rassistlike ideoloogiaid. Nad koordineerivad strateegiaid ja organiseerivad reaalses väljakutseid ühiskondlikule korrale, mille osaks nad on. On tõsiasi, et demokraatia loob liikumistele, mis püüavad seda hävitada, objektiivsed tingimused, mis soodustavad nende liikumiste arengut ja sotsiaalset levikut, muuhulgas riikliku rahastamise toel.

Paremäärmuslus on leidnud Euroopas viljaka kasvupinnase, sest reaganlik neoliberaalne poliitika ja finantskapitalism (nn *reaganomics*) tegid lõpu keskklassi edule ja sotsiaalsele heaolule, mis oli Euroopa ülesehitamise ja selle õnnestumise märk. Neoliberalism on kaasa toonud dereguleerimise ja takistanud majanduslikku ja sotsiaalset arengut, see on vähendanud reaalpalku kapitali kasuks, kärpinud sotsiaaltoetusi ja avalikke teenuseid ning jätnud eluasemesektori kinnisvaraga spekulatsioonide kätte. Kui Euroopa valitsused konkureerivad omavahel kuldsete viisade müümisel igast maailma nurgast tulnud oligarhidele ja kleptokraatidele, ei tööta see head. Turukriis ja maksudumping, mis muudab konkurentsi siseturul ebaõiglaseks, Brüsseli ja Frankfurdi puudulik toetus VKEdele ning vähene tööhõivekaitse ja ostujõud on viimase viieteistkümne aasta jooksul oluliselt suurendanud rahulolematust Euroopas.

See on traagiline poliitiline viga, mis põhjustab Euroopa Parlamendi valimistel osalevate inimeste arvu järjestikust vähenemist ja paremäärmuslaste osakaalu kasvu Euroopa Parlamendis. Natsismi ja fašismi tagasitulek on põhjustatud Euroopa kokkuhoiumudelitest, mis on kaitsnud finantssüsteemi, kuid majandusliku ja rahandusliku õigluse seisukohast läbi kukkunud. Kokkuvõtteid pole pakkunud vastust kodanike probleemidele, soovidele ja ootustele. See on toonud kaasa end ülimuslikuks pidavate ja identitaarsete ideoloogiate juba tuttava propaganda, mis luurab alati varjudes ja ootab võimalust, et inimtsivilisatsioon võiks varasemasse astmesse tagasi landeda. Kultuurilise ja usulise vihkamise õhutamist kohtame oma igapäevaelus, ekraanidel, sotsiaalmeedias ja katkematult propageeritavas desinformatsioonis. Kodanikes hirmu ja ebakindluse õhutamine, ähvardamine islamiseerumisega, valgete ülemvõimu või juudi-kristliku identiteedi kadumisega ning roma kogukonna pahatahtlik kujutamine hüvedest sõltuvana on strateegiad, mida diktaatorid või autokraadid on ennegi võimule saamiseks kasutanud.

Tänapäeval lubavad Euroopa riikide valitsused paremäärmuslastel juhtida tähelepanu „rändeohule“ vananevas Euroopas, mis peab oma majanduse kestlikkuse ja kasvu huvides tingimata osa tööjõust importima. Seda hoolimata asjaolust, et praegu ELi sisenevate pagulaste ja rändajate arv on väike – tegelikult on see väiksem, kui Euroopa elanikkonna ja tööjõu seisukohast vaja. Sellest hoolimata püsib ksenofoobia ja rassistlik retoorika Euroopas, kus puudub jätkuvalt turvaline ja tõhus õigusraamistik rändajate vastuvõtmiseks ja integreerimiseks. Selle asemel jätkatakse inimkaubanduse maffia toitmist. Võõrtöötajad olid asendamatud sõjajärgse Euroopa ülesehitamisel ja ELi rajamisel. Ka järgmistel aastakümnetel jääb rändajate panus Euroopa edu seisukohast väga oluliseks. Paremäärmuslased teavad seda – paljud nende rahastajad kasutavad rändajaid oma tööstuses ja ettevõtetes.

Kuid nad jätkavad oma mängude mängimist, tekitades hirmu ja manipuleerides südametunnistusega, samuti nõrkade ja ebastabiilsete riiklike ja Euroopa juhtide liigse mugavusega, mis puutub strateegilisse visiooni, väärtustesse ja põhimõtetesse. Demokraadid ja Euroopa idee toetajad saavad vastata vaid ühega – peame

UKRAINA KAKS AASTAT HILJEM

Palusime Kiievis elaval Ukraina ajakirjanikul Tetjana Oharkoval jäädvustada meie jaoks pilt, mis sümboliseerib Ukrainat praegu, kaks aastat pärast Venemaa sissetungi 24. veebruaril 2022. Ta saatis meile foto, mille ta tegi oma riigis ringi reisides ja Ukraina vägesid toetades. Siin ongi foto, mida Tetjana Oharkova soovib meie lugejatega jagada, ja selle taustalugu.

Tetjana Oharkova kaitses Pariisi XII Val-de-Marne'i ülikoolis doktorikraadi kirjanduse alal. Ta on Kiievi Mohõla Akadeemia õppejõud, ajakirjanik ja Ukraina kriisimeediakeskuse rahvusvahelise teavitustegevuse osakonna juhataja. Ta elab Kiievis.

OLI KORD MAJA...

Lõhutud maja Vremivka külas Nova Novosilka lähedal, mis oli 2023. aasta suvel Ukraina vasturünnaku keskpunkt.

Neis kolme piirkonna (Donetsk, Dnipro ja Zaporizžja) ristumiskohas ja kaugel suurtest linnadest asuvates Ukraina stepikülades on alates 18. sajandist elanud Krimmist ümberasustatud kreeklased. 2022. aastal panid need külad vastu Venemaa rünnakule ja seepärast hävitas vaenlase suurtükivägi need täielikult. Praegu, kaks aastat pärast

© TETYANA OGARKOVA

Venemaa sissetungi, seisab Ukraina vankumatult selles strateegilises paigas, mis võib olla Aasovi mere ranniku vabastamise võti.

EUROOPA PARLAMENDI VALIMISED 6.–9. JUUNIL 2024. MINA LÄHEN VALIMA. SINA KA?

Meie uues rubriigis „Mina lähen valima“. Sina ka?“, mille toome teieni kuni 2024. aasta juunini ja milles te saate lugeda meie

külalisesinejate arvamusi selle kohta, kuidas ja miks Euroopa Parlamendi valimistel osaleda. Seekord on meie külaline Andrej Matišák, Slovakkia suurima päevalehe *Pravda* välispoliitika osakonna juhataja asetäitja.

SLOVAKXIT EI OLE PÄEVAKORRAS. KUID...

Andrej Matišák

Tere tulemast Slovakkiasse! Tere tulemast Euroopa rekordite riiki.

Ei, ma ei räägi arvukatest lossidest, eksklusiivsetest spaadest ega kaunitest mägedest. Pean silmas Slovakkia poliitmaastikku. Ja kahjuks oleme klassi viimased.

Slovakid hääletasid 2004. aastal esimest korda Euroopa Parlamendi valimistel. Sellest ajast peale on valimisaktiivsus olnud minu riigis kõige madalam. Alati.

2014. aastal käis valimas ainult 13,05%. Tol ajal olin nii veendunud, et valimisaktiivsus jääb alla 15%, et kaalusin koguni pangalaenu võtmist ja erakonna loomist. Isegi tagantjärele vaadates arvan, et mul oleks olnud võimalus saada Euroopa Parlamendi liikmeks.

Kuid minnes üle tõsisemale toonile: millisena näevad slovakiid Euroopa Liitu praegu? Kui hoiupõrsast, kust saab raha välja võtta? Loomulikult. Aga probleem on selles, et Slovakkia ei oska ELi vahendeid isegi mitte tõhusalt kasutada. Ka selles valdkonnas oleme ühed viimased.

Laialt on levinud uskumus, et Brüssel dikteerib kõike. Kahtlemata on seda kõikjal kuulda. Slovakkia poliitikutel on kõik täpselt selge. Kui midagi läheb hästi, kirjutavad nad selle enda arvele. Kui midagi läheb luhta, siis „Brüssel keeras tuksi“. Ja vaid väga vähesed poliitikud suudavad sellisest suhtumisest hoiduda.

Probleemiks võib pidada ka meediat. ELi teemasid käsitletakse sageli väga pealiskaudselt. Ajakirjanikud väldivad ELi temaatikat, sest nende sõnul on see igav, mistõttu nad keskenduvad oma kajastustes peamiselt probleemidele, olgu need siis tegelikud või pastakast välja imetud.

Lubage mul öelda mõni sõna ettevõtlussektori kohta. Ettevõtjad räägivad avalikult harva ELi eelistest. Nemadki eelistavad kaevelda Brüsseli korralduste ja määruste üle.

Kõik need tegurid kokku tähendavad, et uuringute kohaselt on slovakiid üha euroskeptilisemad. Kui lisada veel kogu desinformatsioon, sealhulgas Venemaalt lähtuv, mida praegu valitsevad poliitikud meelsasti oma eesmärkide saavutamiseks ära kasutavad, saame plahvatusliku segu ükskõiksusest ja vihast.

Ei, Slovaxit ei ole veel päevakorras. Kuid võime hakata sellest rohkem kuulma, kui Slovakkias saab lõpuks riik, millel ei ole enam õigust ELi vahenditele.

Kui soovime sünget stsenaariumi vältida, peavad Slovakkia poliitikud viimaks mõistma, et EL on riigi toimimiseks hädavajalik, ja käituma vastavalt. Kahjuks on juba selge, et suur osa Slovakkia praegustest poliitilistest esindajatest asuksid pigem võitlusse ELiga, et ükskõik milliste vahendite abil oma huve kaitsta.

See tähendab, et kõik EList hoolivad valijad peavad rääkima liidu tähtsusest oma sugulastele, sõpradele ja isegi võõrastele. Seda on võib-olla palju küsida ja milleni see viib, ei ole teada. Ent siiski on kõik muud alternatiivid halvemad.

EMSK UUDISED

Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariik Belgia palub Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteelt toetust oma peamistele prioriteetidele

Eesistujariik Belgia programmi keskmes on konkurentsivõime, VKEd ja sotsiaalne kaasatus. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee esitab poliitilisi soovitusi majanduse juhtimise, pikaajalise kaasava majanduskasvu ja jätkusuutliku julgeoleku vaheliste seoste kohta ning sotsiaalmajanduse mõjuvõimu kohta võitluses vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu.

2024. aasta esimesel poolel on Belgia kolmeteistkümnen dat korda Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariik. Tema prioriteete arutati komitee täiskogu jaanuari istungjärgul korraldatud kahel arutelul.

Komitee president **Oliver Röpke** kiitis eesistujariiki sotsiaalpartnerite kaasamise eest oma töösse. Belgia eesistumine lõpetab ELi institutsioonilise tsükli. See tähendab, et Belgial tuleb leida seadusandlikke kompromisse ning juhtida ELi nõukogu Euroopa Parlamendi valimiskampaania ja valimiste ajal.

Belgia asepeaminister **David Clarinval** tutvustas eesistujariigi seisukohti ühise põllumajanduspoliitika reformi, iseenda tööandjate kaitse ja ELi tööstuspoliitika kohta. Taotledes komiteelt 13 nõuandvat arvamust, soovib eesistujariik anda oma panuse aruteludesse 2024.–2029. aasta strateegilise tegevuskava üle. Aprilliks kavandatud institutsioonidevahelises deklaratsioonis keskendutakse ELi tulevasele sotsiaalmeetmete kavale. Eesistujariigi prioriteetide hulka kuuluvad rohepööre ja sotsiaalne üleminek ning kliima- ja elurikkuse kriisidega tegelemine. Komitee sotsiaalpartnerite dialoogi keskmes on rõhuasetus tööjõu õiglasele liikuvusele ja kestlikule sotsiaalkaitsele. Keskse tähtsusega valdkonnad on Euroopa konkurentsivõime tugevdamine, VKEd toetamine ja tasakaalustatud kaubanduspoliitika edendamine globaalse Euroopa jaoks. (tk)

Euroopa põllumajanduse tuleviku kujundamine: komitee nõuab vastupanuvõimet ja kestlikkust

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee visandab 2027. aasta järgse ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) vormi, et tagada Euroopa põllumajanduse vastupanuvõime ja kestlikkus. Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigi Belgia ülesandel koostas komitee

arvamuse, mis võeti vastu jaanuaris ja milles rõhutati vajadust stabiilse pikaajalise poliitikaraamistiku järele, mis toetaks kestlikku toidutootmist, avatud strateegilist autonoomiat ja maaelu arengut.

ELi põllumajandusettevõtetest on 94,8% pereettevõtted ning sektor seisab silmitsi selliste probleemidega nagu madalam sissetulek, põllumajandusettevõtete arvu vähenemine, põlvkondade vahetumise raskused ja märkimisväärne tööjõu väljavool. Ehkki ÜPP eelarvealdisid langesid vähem kui 25%-le 2021. aastal, nõuab komitee ÜPP rahastamist, mis on kooskõlas selle kestlikkuse eesmärkidega. Soovitav on minna baassissetuleku toetuselt üle rahaliste stiimulite pakkumisele keskkonnale ja ühiskonnale kasulike teenuste eest, et võimaldada väikestele põllumajanduslikele pereettevõtetele üleminekuperioodil paindlikkust.

Mure ELi põllumajandustootjate rahuldava elatustaseme pärast, mida pärsib inflatsioon, energiaturu volatiilsus ja kliimamuutused, rõhutab vajadust ÜPP reformide järele. Komitee soovib nende probleemide käsitlemist 2027. aasta järgses ÜPPs, mis peaks keskenduma inimväärsetele töötingimustele, edendama tervislikumat toitumist, vähendama toidu raiskamist ja reguleerima toiduturge. Seda silmas pidades tehti ettepanek vastutsükiliste komponentide ja taastuenergia tootmise toetamise kohta, et leevendada energiahindade tõusu ja tarnehäirete mõju. Äärmuslike kliimatingimuste vastu võitlemiseks ja põllumajandustootjate mõjuvõimu suurendamiseks võib soovitada avaliku ja erasektori partnerluse kindlustusskeeme ning investeeringuid innovatsiooni ja digitehnoloogiasse.

2024. aasta Euroopa Parlamendi valimisteks valmistudes rõhutab komitee vajadust kujundada ÜPP selliselt, et see vastaks ühiskonna ja põllumajanduse muutuvatele vajadustele. Lisaks on oluline ka sidusrühmade kaasamine, paindlikkus liikmesriikide jaoks ning sujuvam haldusprotsess strateegiakavade koostamisel ja kohandamisel. Kokkuvõtvalt soovib komitee ühist põllumajanduspoliitikat, mis loob tasakaalu toiduga kindlustatuse tagamise, keskkonnakaitse ja Euroopa põllumajandustootjate heaolu edendamise vahel üleilmsete probleemide kiuste.(ks)

EL peab kiirendama konkurentsivõime reforme

Euroopa jääb konkurentsivõime osas maha ja peab kiiresti tegelema oma ühtse turu puudustega, ent seda tuleb teha nii ettevõtjatele kui ka eurooplastele kasu tooval viisil.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee täiskogu jaanuari istungjärgul toimus arutelu **Euroopa konkurentsivõime ja siseturu tuleviku** üle.

Arutelu keskmes oleva komitee [arvamuse](#) koostamist taotles **ELi eesistujariik Belgia**, kes lubas kasutada oma kuut kuud, et keskenduda konkurentsivõimele ja ühtsele turule. Arvamus aitab kujundada ka **Enrico Letta kõrgetasemelist aruannet ühtse turu tuleviku kohta**, mis on kavas esitada Euroopa Ülemkogule märtsis.

Komitee rõhutab arvamusel, et siseturg peab toime tulema probleemidega maailmas, mis erineb suuresti maailmast, mille jaoks see 1990ndatel loodi. Selle tulemusel survestab ELi mitu probleemi: säilitada võrdsed tingimused, samal ajal subsideerides oma tööstust, et aidata rahastada rohepööret; hoida töökohad Euroopas, samal ajal tagades ELi ettevõtete konkurentsivõime; ning kindlustada tooraine saadavus, samal ajal järgides töö- ja keskkonnastandardeid.

Raportöör **Sandra Parthie** ütles: „Ühtne turg on aidanud muuta ELi üheks võimsaimaks kaubandusbloki maailmas, kuid see tugev positsioon hakkab kõikuma. Oma arvamusel soovime keskenduda sellise Euroopa tööstuspoliitika väljatöötamisele, mis ei ole mitte 27 riikliku tööstuspoliitika summa, vaid pigem tõeliselt euroopalik nägemus meie tööstuspotentsiaalidest.“

Arutelu käigus sõna võttes ütles BusinessEurope'i peadirektor **Markus Beyrer**: „Konkurentsivõime on meie jaoks probleem. Me jääme oma ülemaailmsetest konkurentidest maha ja ühtne turg on üks meie käsutuses olevatest vahenditest olukorra parandamiseks. Eesmärk on luua marginaal, mida me vajame, et hoida ülal Euroopa mudelit, sealhulgas sotsiaalseid aspekte.“

Euroopa Ametiühingute Keskliidu (ETUC) ühingusekretär **Ludovic Voet** rõhutas, et ühtse turu alus on Euroopa ühiskondlik kokkulepe ja seda kokkulepet tuleb tugevdada. Ta ütles: „Meie konkurentsivõime peavad ettevõtjad maksma õiglast palka, pakkuma häid töökohti ega tohi kahjustada keskkonda. Euroopa peab alal hoidma õiglase rohepöörde hoogu.“

Komitee arvamus sisaldab ettepanekut nimetada järgmises komisjoni koosseisus üldist majandushuvi pakkuvate teenuste volinik ning koostada viie aasta kava kindlate, kvaliteetsete ja kestlike üldist majandushuvi pakkuvate teenuste väljatöötamiseks. Need moodustavad 25% ELi SKPst ja 20% kogu tööhõivest ning hõlmavad selliseid võtmesektoreid nagu transport, energeetika, side, juurdepääs veele ja kanalisatsioonile. Ent need on väga olulised ka tervishoiu- ja sotsiaalteenuste valdkonnas. (dm)

[EL peab parandama oma energiataristu ühendusi naaberliikmesriikide vahel](#)

Piiriülesed energjavood on ELi eri liikmesriikide elektri ja gaasiga varustamisel otsustava tähtsusega. See tähendab, et energiataristut tuleb ajakohastada naaberriikide võrkudevaheliste ühenduste kaudu, et suurendada liidu kestliku

energia võimsust.

Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigi Belgia taotlusel koostatud [arvamusel](#), mis võeti vastu täiskogu 18. jaanuari 2024. aasta istungil, esitas komitee selles küsimuses selge sõnumi.

EL peaks pöörama erilist tähelepanu võrgu arendamisele ning tegema ulatusikke investeeringuid, et stimuleerida Euroopa majandust ning luua kvaliteetseid ja keskkonda säästvaid töökohti.

„Meie komitees oleme seisukohal, et rohepöörde ja strateegilise energiasõltumatuse saavutamiseks on äärmiselt oluline teha meie energiasüsteemis struktuurilisi muudatusi,“ ütles komitee president **Oliver Röpke** arvamuse vastuvõtmisele eelnenud arutelus.

Belgia energeetikaminister **Tinne Van der Straeten** rõhutas, et kliimakaitse vajadusest tulenev üleminek puhtale energiale on nüüd majanduse ja julgeoleku seisukohalt hädavajalik, ning et võrkudevahelised ühendused loovad paindlikuma süsteemi, mis aitaks tasakaalustada geograafilisi erinevusi tuule- ja päikeseenergia tootmises.

„Euroopa taastuvenergia eesmärgid ületavad praegu taristu osas tehtud plaane, mistõttu vajame seda üleeuroopalist taristut kiiresti. Ja see peab olema kulutõhus, turvaline, kestlik ja paindlik,“ märkis Van der Straeten. (mp)

[Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kutsub üles tegema koostööd, et Euroopas peakontori maksustamise süsteemi tõhusalt rakendada](#)

Tugevdamaks väikeettevõtete kasvu ELis, toetab Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee Euroopa Komisjoni ettepanekut peakontori maksustamiseks. Komitee soovib oma nõuandvas arvamuses lisameetmeid ja rõhutab vajadust tihedama koostöö järele komisjoni, liikmesriikide ning mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate esindajate vahel, et tagada tõhus rakendamine ja teadlikkus.

Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd), kes moodustavad koguni 99,8% finantssektorivälisest ettevõtjatest ELis, annavad suure panuse tööhõivesse (66,6%) ja lisandväärtuse loomisse (56,8%). Komisjon soovib peakontori maksustamise süsteemi ettepanekuga, mis on osa laiemast VKEde toetuspaketist, vähendada regulatiivset koormust ja lihtsustada VKEde maksumenetlusi. Komitee toonitab, et peakontori maksustamise süsteemi ettepanek on vaja vastu võtta kiiresti, et hoogustada mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (MVKEde) kasvu. Seejuures keskendutakse piiriülestes tehingutes osalevatele eraldiseisvatele VKEdele. Kavandatav halduskoormuse vähendamine on kooskõlas komitee eesmärgiga edendada sisemajanduse koguprodukti ja tööhõive kasvu keskkonda pikas perspektiivis.

Komitee toetab seda, et esialgu keskendutakse eraldiseisvatele MVKEdele. Küll aga tuleks viie aasta pärast järelhindamisel kaaluda võimalust laiendada peakontori maksustamise süsteemi tütarettevõtjatele, et kaasatust suurendada. Komitee tunnustab, et peakontori maksustamise süsteem täiendab ettepanekut „Äritegevus Euroopas: tulumaksuga maksustamise raamistik“. Seejuures tuleb aga olla valvel, et vältida lahknevusi õigusraamistikus. Liikmesriikide maksuhaldurite koostöö on peakontori maksustamise süsteemi edu jaoks ülioluline. Komitee kutsub üles koostööle, et tagada süsteemi nõuetekohane rakendamine, ja innustab liikmesriike võimalikult kiiresti kohandama IT-süsteeme ja suurendama MVKEde teadlikkust. (tk)

Kliimakohustuste täitmine edendab rahu ja julgeolekut

Täiskogu jaanuari istungjärgul käsitles Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kliimamuutuste ja keskkonnaseisundi halvenemise mõju rahule, julgeolekule ja kaitsele. Komitee rõhutab tungivat vajadust investeerida nende ülemaailmsete

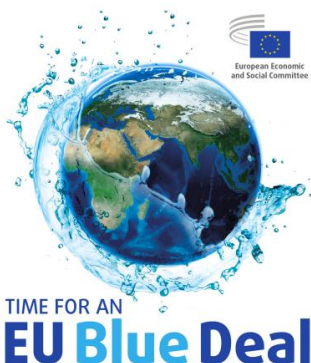
probleemide jaoks vastupanuvõimeliste lahenduste loomisse.

Arvestades, et Euroopa projekti põhiülesanne on rahu edendamine ja säilitamine, peab Euroopa suurendama oma rahutagamispüüdlusi.

Arvamused toonitab komitee, et rahu edendamine on lahutamatult seotud põhiõiguste ja demokraatia säilitamise ja toetamisega. Seepärast tuleks komitee arvates kindlasti jätkata kliima ja julgeoleku vahelise seose integreerimist ELi välispoliitikasse. Selleks tuleks luua proaktiivsed kanalid välissuhete, liidu sisemise ühtekuuluvuse ning liikmesriikide julgeoleku- ja kaitseteenistuste eest vastutavate institutsioonide vahel. Mõiste „kliima ja julgeoleku vaheline seos“ viitab nii kliimamuutuste kui ka keskkonnaseisundi halvenemise mõjule rahule, julgeolekule ja kaitsele.

Komitee liige ja arvamuse raportöör **Ozlem Yildirim** ütles: „Komitee pakub välja ka konkreetsed meetmed tõhusaks ja ennetavaks tegevuseks, eelkõige investeerimine vastupanuvõimelistesse lahendustesse, otsustusprotsesside ettevalmistamine tulevasteks pingeteks ning ennekõike sellekohase tõelise strateegia loomine ELi tasandil. Kliimakohustuste kiire ja tõhus täitmine kõigi osaliste poolt on samuti oluline ennetav hoob.“

Euroopa Komisjoni ettepanekus võetakse arvesse kliima ja julgeoleku vahelist seost. Komitee märgib siiski, et dokumendis on raskusi geograafiliste, poliitiliste ja sõjaliste piiride määratlemisega, kuna selles ei käsitleta selle seose arenevat olemust, samas kui olukord tegelikult halveneb ja võib põhjustada tõsisid pingeid liikmesriikide vahel. Komisjon ja liikmesriigid peavad pidama pidevat erialaõogi kliima ja julgeoleku vahelise seose teemal. (at)

Kaitskem Euroopa veevarusid: ELi sinine kokkulepe kogub toetust parlamendi valimiste eel

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee üleskutse sõlmida ELi sinine kokkulepe leiab poliitikakujundajate ja kodanikuühiskonna seas aina rohkem pooldajaid. Toetus üleskutsele kasvab, sest üha enam mõistetakse, et veepuudusega tuleb tegeleda kohe ning et sinine kokkulepe pakub probleemile terviklikku lahendust.

Hiljutine üritus Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees tõi kokku peamised sidusrühmad, et arutada sinist kokkulepet ja selle potentsiaali kogu meie maailmajao veemajandustavad ümber kujundada, pöörates erilist tähelepanu vesikondadele.

„Me seisame silmitsi enneolematult laialdase veekriisiga,“ ütles komitee president **Oliver Röpke**. Viidates juunis toimuvatele Euroopa Parlamendi valimistele, märkis ta, et vesi on oluline teema kõigi kodanike jaoks. „Mida võtavad ELi otsustajad ette veeküsimuse ja eesseisvate probleemide osas? Need küsimused ei kannata oodata.“

Euroopa Parlamendi liige **Pernille Weiss** pooldas samuti terviklikku lahendust. Ta soovitas luua spetsiaalse veealase ülemineku fondi, et toetada ettevõtjaid ja kogukondi üleminekul kestlikele veetavadele. ÜRO eriraportöör **Pedro Arrojo-Agudo** rõhutas, et veepuudus ja kliimamuutused ei tunnista riigipiire, ning kutsus ELi üles võtma juhtrolli veekriisile ülemaailmse lahenduse leidmisel.

Komitee üleskutse sõlmida ELi sinine kokkulepe on positiivset vastukaja saanud väga erinevatelt sidusrühmadelt. Üks neist on Prantsusmaa üldistes huvides tegutsev aktsiaselts Compagnie Nationale du Rhône (CNR), mis tegeleb Rhône'i jõe majandamisega. CNRi veevarude direktor **Eric Divet** osutas ettevõtte edukatele tulemustele säästva veemajanduse valdkonnas, sealhulgas märgalade taastamisel, jõgede elurikkuse suurendamisel ja kliimamuutustega kohanemisel.

Euroopa Komisjon peaks lähikuudel avaldama oma veemajanduse kriisivalmiduse algatuse. Komitee on valmis tegema koostööd ELi institutsioonide ja sidusrühmadega tagamaks, et komitee [ettepanekud](#) ELi sinise kokkuleppe kohta on osa järgmise Euroopa Komisjoni prioriteetidest. (gb)

Teadlased ja kodanikuühiskond kutsuvad üles viima ellu kümme otsustavat poliitikameedet, et vältida pöördumatuid keskkonnavalaseid ja sotsiaalseid murdepunkte

[Viidast Euroopa kestliku arengu aruandest](#) on selgunud, et praeguses tempos ei suuda EL saavutada 2030. aastaks kolmandikku kestliku arengu eesmärkidest. Aruandes, mis koostati koos kodanikuühiskonnaga, rõhutatakse paigalseisu ja tagasiminekut keskkonna- ja sotsiaalsete eesmärkide poole liikumises paljude Euroopa riikide puhul. Seda on süvendanud alates 2020. aastast toimunud kriisid. Kestliku arengu eesmärgid hõlmavad selliseid valdkondi nagu vaesuse vähendamine, nälja kaotamine, tervishoid, haridus, sooline võrdõiguslikkus, kliimameetmed ja puhas vesi.

Selle probleemi lahendamiseks on välja pakutud kümme otsustavat poliitikameedet, et vältida pöördumatuid keskkonnavalaseid ja sotsiaalseid murdepunkte. Kiireloomulisust rõhutati ka üritusel, mille korraldasid ühiselt Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee põllumajanduse, maaelu arengu ja keskkonna sektsioon (NAT) ning ÜRO kestliku arengu lahenduste võrgustik (SDSN). Aruande eesmärk on aidata ELil tugevdada oma kestliku arengu eesmärkide alast juhirolli enne 2024. aasta juunis toimuvaid Euroopa Parlamendi valimisi ja

2024. aasta septembris toimuvat tulevikuteemalist tippkohtumist, mille kutsub kokku ÜRO peasekretär.

Üritusel sõnavõtjad rõhutasid vajadust koheste meetmete järele enne 2030. aastat, et vältida pöördumatuid murdepunkte. ÜRO Arenguprogrammi esindaja **Camilla Brückner**, Belgia kliimaminister **Zakia Khattabi** ja Euroopa Komisjoni esindaja **Petra Petan** rõhutasid, et on oluline jätkuvalt pühenduda kestliku arengu tegevuskavale 2030 ja Pariisi kliimakokkuleppele.

ÜRO kestliku arengu lahenduste võrgustiku aseesimees **Guillaume Lafortune** tutvustas aruannet ja kümmet prioriteetset meedet, mis on suunatud erakondadele, järgmisele Euroopa Parlamendi koosseisule, järgmisele Euroopa Komisjoni koosseisule, Euroopa Ülemkogule ja liikmesriikidele. Komitee ja kestliku arengu lahenduste võrgustiku ühiselt allkirjastatud üleskutses kutsutakse Euroopa juhte üles tegema koostööd keskkonnahoidliku, sotsiaalse ja rahvusvahelise Euroopa tulevikukokkuleppe nimel. Komitee NATi sektsiooni esimees **Peter Schmidt** rõhutas, et järgmised kuus aastat on kestliku arengu tegevuskava 2030 edendamiseks üliolulised, rõhutades komitee tahet suunata ELi institutsioone kestliku arengu eesmärkide saavutamise ja kodanikuühiskonna sisulise kaasamise poole. Üleskutse võtta meetmeid on mõeldud selleks, et suunata Euroopa juhte koostama terviklikku Euroopa kokkulepet, mis on kooskõlas komitee edendatavate keskkonnavalaste ja sotsiaalsete eesmärkidega. (ks)

© EU/EESC

#CivSocWeek toimub 4.–7. märtsil

Pidades silmas seda, et Euroopa Parlamendi valimised 2024. aasta juunis panevad aluse Euroopa tulevikule, korraldab Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kui kodanikuühiskonna institutsiooniline partner oma esimese **kodanikuühiskonna nädala „Kaitskem demokraatiat!“**.

Kas osaled?

Toome kokku eri vanuses ja erineva taustaga inimesi, muu hulgas noori, ajakirjanikke ja ELi institutsioonide esindajaid, et pidada elavat arutelu meie igapäevaelu ja Euroopa tulevikku puudutavatel teemadel. Arutame mitmesuguseid ohte ja raskusi, mis ähvardavad demokraatlikke väärtusi, ning seda, mida kodanikuühiskond ootab Euroopa tulevastelt juhtidelt. Meie ettepanekud lisatakse seejärel valimisi käsitlevasse komitee resolutsiooni ja konkreetsetesse poliitikaettepanekutesse.

#CivSocWeek koondab viis komitee põhialgatust:

- kodanikuühiskonna päevad – iga-aastane suurüritus, millega juhitakse tähelepanu organiseeritud kodanikuühiskonna mitmekesisele panusele sellise ELi ülesehitamisel, mis vastab paremini inimeste ootustele meie demokraatliku ühiskonna jaoks olulistes küsimustes. Samuti püütakse innustada kodanikuühiskonda osalema ulatuslikumalt Euroopa projekti kõigil tasanditel;

- [Euroopa kodanikualgatuse päev](#) – iga-aastane kõrgetasemeline konverents, mis pakub foorumi ja platvormi, kus juba registreeritud ja ka tulevaste kodanikualgatuste korraldajad ja sidusrühmad saavad vahetada teavet ja kogemusi ning tutvustada üldsusele oma kodanikualgatusega seonduvat tegevust;
- „[Sinu Euroopa, Sinu arvamus](#)“ – noorteüritus, mis toob liikmesriikidest, kandidaatriikidest ja Ühendkuningriigist pärit noored kokku ELiga, innustades neid kasutama oma demokraatlikku hääleõigust. Dünaamiliste konsultatsioonide kaudu osalevad noored aruteludes, edendavad koostööd ja jõuavad üksmeelele;
- [kodanikuühiskonna auhind](#) – iga-aastane auhind, millega tunnustatakse tõhusaid, uuenduslikke ja loomungulisi projekte, mida viivad ellu kodanikuühiskond ja üksikisikud. Sel aastal antakse auhind algatustele, millega toetatakse individuaalselt või kollektiivselt vaimset heaolu Euroopas.
- [ajakirjanike seminar](#) – üritus, mis toob kokku liikmesriikide ajakirjanikke, et nad saaksid ühineda aruteludega demokraatia olukorra üle ELis ja eelseisvate Euroopa Parlamendi valimiste üle ning saada vahetu kogemuse komitee tegevusest.

Ühinege meiega ja ammutage inspiratsiooni meie ekspertide juhitud seminaridest ja kõrgetasemelistest poliitilistest mõttevahetustest. Tehke oma hääli kuuldavaks uue õigusloometsükli põhiküsimustes ning saage kokku kodanikuühenduste esindajate ja muutuste elluvijatega kogu Euroopast!

Tutvuge veebilehega [#CivSocWeek](#) ja levitage teavet!

[ELi maheauhinnad 2024](#)

Alates 4. märtsist 2024 saab esitada taotlusi kolmandat korda välja antavale ELi maheauhinna.

ELi maheauhindadega tunnustatakse igal aastal tipptasemel tulemusi mahepõllumajanduse väärtusahelas. Selle aasta auhinnatseremoonia toimub 23. septembril 2024, Euroopa mahepäeval.

Kokku antakse kaheksa auhinda seitsmes kategoorias. Nendega premeeritakse mahepõllumajanduslikus väärtusahelas osalejaid silmapaistvate, uuenduslike, kestlike ja inspireerivate projektide eest, mis annavad mahepõllumajanduslikule tootmisele ja tarbimisele tõelist lisaväärtust. [Esimesed ELi maheauhinnad](#) anti välja 2022. aastal. (ks)

[ELi rohelse nädala 2024 partnerüritused veealase vastupanuvõime teemal – taotlusi oodatakse alates 4. märtsist](#)

Partnerürituste taotlusi saab esitada alates 4. kuni 17. märtsini ning üritused toimuvad 29. maist kuni 1. septembrini.

Igal aastal toimub [ELi rohelse nädala](#) raames üle kogu Euroopa ja mujalgi sadu partnerüritusi, mida korraldavad mitmesugused institutsioonid, vabaühendused, ettevõtjate esindajad, akadeemilised ringkonnad, koolid

ning kohalikud, piirkondlikud ja riiklikud ametiasutused.

2024. aasta partnerürituste teema on **veealane vastupanuvõime**. Eesmärk on ärgitada kogu ELi hõlmavat arutelu ELi vee oleviku ja tuleviku üle, pannes rõhku teadlikkuse suurendamisele ja positiivsete, koostööpõhiste lahenduste edendamisele.

Teretulnud on kõikvõimalikud üritused alates seminaridest ja avalikest aruteludest kuni näituste ja peredele mõeldud teadlikkuse suurendamise üritusteni. Tegevus võib toimuda kohalikul, piirkondlikul, riiklikul või Euroopa tasandil. Lisateave ja ajakava on kättesaadav [siin](#).

Kuna ELi sinine kokkulepe on üks komitee juhtalgatusi, annab selle valimine partnerürituste teemaks hea võimaluse tutvustada ettepanekuid, mis esitati 2023. aasta oktoobris [ELi sinise kokkuleppe deklaratsioonis](#), milles kutsutakse üles koostama uut ulatuslikku Euroopa veestrateegiat, mis oleks samaväärne Euroopa roheline kokkuleppega. (gb)

UUDISEID RÜHMADELT

ELi ühtne turg: järgmine põlvkond

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee tööandjate rühm

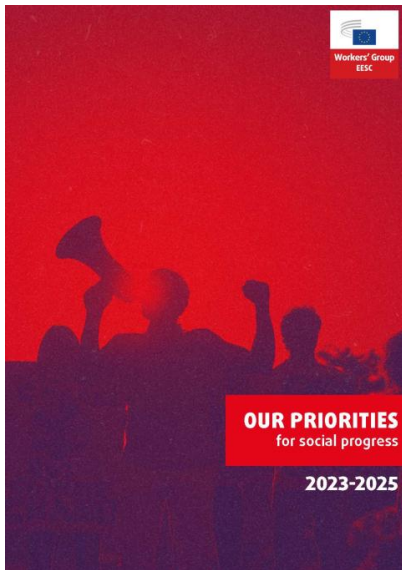
Alates Euroopa ühtse turu loomisest on standardite ühtlustamine ja vastastikune tunnustamine võimaldanud ettevõtetel müüa oma tooteid enam kui 450 miljoni inimesega turul. See moodustab

61% ettevõtete ELi-sisese kaubandusest ning on Euroopa majandusliku heaolu alus, millest saavad kasu kodanikud, tarbijad, töötajad ja ettevõtted. Euroopa Komisjoni hinnangul luuakse 25% ELi sisemajanduse koguproduktist siseturul.

Uued arengud, nagu digipööre ning üleminek vähem CO₂ heidet tekitavale ja kestlikumale majandusele, nõuavad siiski täiendavaid kohandusi. Kohandusi tuleb teha ka tarbijate, töötajate ja ettevõtete muutuvate vajaduste ning uute geopoliitiliste tingimuste tõttu.

Ühtse turu edukas jätkumine nõuab täiustamist mitmes valdkonnas, sealhulgas Euroopa energia- ja tööstuspoliitika, energialiit ja pangandusliit. Samuti on vaja soodsamat raamistikku suurtele ja väikestele ettevõtetele ning avaliku sektori suuremat toetust Euroopa projektile, tõhusamaid avalikke teenuseid ning paremat IT-, energia- ja transporditaristut.

2024. aasta esimesel poolel avaldati kaks pöördelise tähtsusega aruannet, mille koostasid Itaalia endised peaministrid Enrico Letta (ühtse turu tuleviku teemal) ja Mario Draghi (Euroopa konkurentsivõime tuleviku teemal), seepärast võttis komitee tööandjate rühm oma põhisõnumid ELi siseturu eduka tuleviku kohta lühidalt kokku teemalehel „ELi ühtne turg: järgmine põlvkond“.

Meie prioriteedid sotsiaalseks arenguks

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee töötajate rühm

Poliitiliste otsuste tegemise keskmes peavad alati olema kodanike ja töötajate mured ja heaolu. Nemad on olulised inimtegurid, kellega tuleb arvestada. Vaid niiviisi saab tagada inimväärsed elutingimused. Tänu poliitikale, mis tagab inimväärsed tingimused kõigile, suurendame usaldust praeguste ja tulevaste poliitikameetmete vastu ning ennetame rahva rahulolematust, mis pakub viljakat pinnast parempoolsele populismile ja äärmuslusele.

Need põhimõtted moodustavad [töötajate rühma 2023.-2025. aasta prioriteetide](#) aluse, seades selged nõudmised tulevastele ELi juhtidele käivitada progressiivne tegevuskava, mis keskendub senisest enam sotsiaalsele ja inimlikule mõõtmele. Pärast aastakümneid kestnud kriise,

mille kulud on ühemõtteliselt jäetud Euroopa kodanike ja töötajate kanda, loodame ELi arutelus taas näha nihet tõeliselt olulise ehk sotsiaalse progressi suunas.

Oma prioriteetides visandame töötajate rühma nägemuse Euroopast, mis ei ole mitte ainult sotsiaalne ja jätkusuutlik, vaid peab tähtsaks ka õigusriigi põhimõtet, inimõigusi, soolist võrdsuslikkust, solidaarsust ja mitmekesisust. Meil on vaja Euroopat, mis seab esikohale võitluse ebavõrdsuse, vaesuse ja kliimahädaolukorra vastu, tagab õiglase rohe- ja digipöörde ning kõigile inimväärsed töö. See on parim viis meie demokraatia ja ühiskonna ning meie kõigi mõjuvõimu suurendamiseks. Loodame, et see visioon võetakse käibele.

ELi institutsioonid peavad kiiresti rakendama struktureeritud kodanikuühiskonna dialoogi ja järgima ELi lepingu artiklit 11.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kodanikuühiskonna organisatsioonide rühm

24. jaanuaril saatis Euroopa kodanikuühiskond Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamendi presidentidele ning Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariigile Belgiale [avaliku kirja](#). Kirjale allakirjutanud kutsusid kolme peamist Euroopa Liidu otsustusprotsessis osalevat institutsiooni tungivalt üles võtma **konkreetsed meetmed avatud, läbipaistva ja korrapärase dialoogi arendamiseks kodanikuühiskonna organisatsioonidega kõigis poliitikavaldkondades**, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu

artiklis 11.

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee [kodanikuühiskonna organisatsioonide rühma](#) ja [organisatsiooni Civil Society Europe](#) algatatud avalik kiri sisaldab konkreetseid ettepanekuid sotsiaaldialoogi rakendamiseks. Kirja toetas kokku **156 allakirjutanut 26 liikmesriigist**. Nende seas on 39 Euroopa võrgustikku, 85 riiklikku organisatsiooni ja 60 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee kodanikuühiskonna organisatsioonide rühma liiget.

Vastavatest õigussätetest hoolimata on kodanikuühiskonna dialoog ELi institutsioonides endiselt ebaühtlane ja struktureerimata. Seepärast kutsuvad avalikule kirjale **#EUCivilDialogueNow** allakirjutanud ELi institutsioone üles:

- **algatama institutsioonidevahelise kokkuleppe kodanikuühiskonnaga peetava dialoogi kohta;**
- **looma igas institutsioonis juhtivad ametikohad, mille ametnikud vastutavad suhete eest kodanikuühiskonnaga;**
- **julgustama ja edendama tihedamat koostööd kodanikuühiskonna ja sotsiaalsete osalejate vahel,**

Need jõupingutused peavad tuginema [Euroopa tuleviku konverentsi](#) soovitustele. Allakirjutanud tegid ettepaneku koostada esimese sammuna Euroopa Komisjoni teatis kodanikuühiskonna dialoogi tugevdamise kohta ELi tasandil.

Avalik kiri on kättesaadav 24 keeles aadressil: <https://www.eesc.europa.eu/et/agenda/our-events/events/eu-civil-dialogue-now/open-letter>

Lisateavet leiab kõnealust avalikku kirja käsitlevast pressiteatest, mis on kättesaadav 24 keeles, aadressil <https://www.eesc.europa.eu/et/agenda/our-events/events/eu-civil-dialogue-now>

Toimetus

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Käesolevale väljaandele tegid kaastööd

Christian Weger (cw)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Agata Berdys '(ab)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)

Margarita Gavanas (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Vastutav koordineerija

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Aadress

European Economic and Social Committee
Jacques Delors Building,
99 Rue Belliard,
B-1040 Brussels, Belgium
Tel. (+32 2) 546.94.76
Email: eescinfo@eesc.europa.eu

EESC info is published nine times a year during EESC plenary sessions. EESC info is available in 24 languages
EESC info is not an official record of the EESC's proceedings; for this, please refer to the Official Journal of the European Union or to the Committee's other publications.
Reproduction permitted if EESC info is mentioned as the source and a link is sent to the editor.

02/2024